

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Pärnu Muuseum

registrikood: 90013147

tänava nimi, Aida tn

maja number: 3

linn: Pärnu linn, Pärnu linn

vald: Pärnu linn

maakond: Pärnu maakond

postisihnumber: 80010

telefon: +372 4433231

e-posti aadress: muuseum@pernau.ee

veebilehe aadress: www.parnumuuseum.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	13
Bilanss	13
Tulemiaruanne	14
Rahavoogude aruanne	15
Netovara muutuste aruanne	16
Raamatupidamise aastaaruande lisad	17
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	17
Lisa 2 Raha	18
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	19
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	19
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	20
Lisa 6 Kasutusrent	20
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed	21
Lisa 8 Võlad töövõtjatele	21
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	21
Lisa 10 Annetused ja toetused	23
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest	23
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	24
Lisa 13 Tööjõukulud	24
Lisa 14 Intressitulud	24
Lisa 15 Seotud osapooled	25
Aruande allkirjad	26
Vandeauditori aruanne	27

Sissejuhatus

Aasta 2023 oli Pärnu muuseumile väga sisutihe ja teguderohke.

Erilise hõngu andsid ja mõtestatud tegevuse kimpu kuulusid muidugi Lydia Koidula 180. sünniaastapäeva tähistamiseks loodud siinset kultuuriruumi rikastavad näitused ja tegevused, sealhulgas uuslavastuse „Koidulahing“ loomine. Samuti suutsime kolmandat suve tuua kohalikele ja linnakülastajatele suurepärase suvenäituse – sel korral „Kings and Guards“, mis aitas eestimaalastel leida tee Pärnu muuseumisse.

Olulist rolli mängisid muuseumi teostatud parendustööd: Punase torni piirdeaia ja värava remonttööd ja Koidula muuseumi ekspositsioonile suurema ligipääsetavuse loomine.

Meie väike, aga loov ja oskuslikult kokkuhoidlik meeskond saavutas aasta jooksul häid kunstilisi tulemusi, mille põhjal saab sirgeselgselt väita, et Pärnu muuseum on igati jätkusuutlik ja hästi toimiv meie kultuuriruumile oluline organism.

Alljärgnevalt lähemalt 2023. aastal Pärnu muuseumis toimunust.

1. Muuseumitegevuse strateegiline eesmärk nr 1: muuseumikogusid on täiendatud eesmärgipäraselt ja nende säilitamine on nõuetele vastav

Muuseumikogu hoidmine ja täiendamine kulges 2023. aastal plaanipäraselt.

Kogudega seotud tegevused viidi enamjaolt kavandatud tulemuseni. Inventeeriti 12 370 eset ühes kogus (arhiivraamatukogu). Jätkus foto- ja arhiivkogu museaalide digiteerimine, neile failinimede loomine ja üleslaadimine Kultuuriministeeriumi loodud digihoidlasse.

Muuseumi poolt hallatavat muuseumikogu täiendati 2023. aasta jooksul 1 696 museaali võrra (350 tulmed ja 1 346 retrospektiivsed sisestused) ning selle suuruseks seisuga 31.12.2023 jäi 196 320 museaali. Kokku kirjeldati muuseumikogu 2 137 museaali ja digiteeriti 20 988 museaali.

Kogude kaupa olid teostatud tegevused alljärgnevad:

1. nõuetekohane plaaniline inventuur toimus ühes muuseumikogus, kus inventeeriti:
 - arhiivraamatukogus 12 370 museaali;
2. digiteeritud ning museaalidele failinimede loomist ja museaalide üleslaadimist Kultuuriministeeriumi poolt loodud digihoidlasse on teostatud järgnevalt. Üles laetud ja avalikustatud on
 - fotokogus 12 896 museaali;
 - etnograafiakogus 14 museaali;
 - numismaatikakogus 0 museaali;
 - arhiivkogus 7 764 museaali.
3. Museaalide Muuseumite Infosüsteemi (MuIS) asukohapuu loomine ja asukohapõhine paigaldamine:
 - arhiivraamatukogus on paigaldatud ning infosüsteemi MuIS märgitud asukoht umbes 10 749 museaali;
 - etnograafiakogus on paigaldatud umbes 2 310 museaali (metalli –ja puidukogud).

2. Muuseumitegevuse strateegiline eesmärk nr 2: Muuseumi näitused on sisukad, hästi koostatud ja suunatud erinevatele sihtgruppidele

Pärnu muuseumi näitustegevus 2023. aastal:

Pärnu muuseumi näituste ja haridusprogrammide külastajate üldarvud aastal 2023: Aidahoones 19 061, Koidula muuseumis 9210 ja Punases tornis 9753, kokku 38 024 külastajat.

2.1. Näitus „Palju õnne?!“ Pärnu muuseumi aidahoones
15.02–14.05.2023
Eesti tervisemuuseumi rändnäitus

Õnne teema on salapärane ja tekitab hulgaliselt küsimusi. Mis on õnn, kuidas seda leida ning miks mõned inimesed ja rahvad on õnnelikumad kui teised, huvitab nii psühholooge, filosoofe, poliitikuid kui ka igaüht meist, kui me oma elu üle mõtisklema jääme.

Näitusega pöörasime laste, noorte ja teiste näitusekülastajate tähelepanu vaimse tervise säilitamisele ja tugevdamisele. Väljapanek pakkus tunnetamist võimaldavat näitusekeskkonda, mis kutsus külastajaid end analüüsima, paremini mõistma inimesi enda ümber ning astuma lihtsaid samme oma vaimse tervise hoidmiseks. Ühtlasi soovisime innustada inimesi oma lähedastega vaimse tervise teemal julgelt suhtlema.

Toetava programmina andsime välja töövihiku, mis aitas uurida, mis teeb inimesed õnnelikuks, ning juhtida tähelepanu vaimse tervise ja -toimetulekuga seotud küsimustele. Eelkõige lastele mõeldud töövihiku- teekonnakaardi jutustused koostas lastekirjanik Anti Saar.

Näitust külastas 5921 inimest.

2.2. Näitus „Sõjas töö!“ Pärnu muuseumi aidahoone fuajees
6.05–21.05.2023

Fotograaf Dmitri Kotjuhi enam kui 50 fotol põhinev väikenäitus rääkis loo Ukraina sõjast 30 eri paiga ja nelja perioodi vältel. Kotjuhi juured on Ukrainas ning sõjakolde pildistamine oli talle tähtis ja emotsionaalne ettevõtmine. Näitust ajendas tegema inimeste tagasiside ja soov näidata, kuidas mõjutab sõda tavainimeste argipäeva. Väljapanekut aitasid koostada vend Igor Kotjuh ja kirjanik Birgit Itse.

2.3. Näitus „Kings and Guards“ Pärnu muuseumi aidahoones
6.06.2023–08.01.2024
Kuraator: Margo Samorokov

Muuseumi selleaastane suur suvenäitus „Kings and Guards“ andis muuseumi külastajale erakordse võimaluse rännata tagasi viikingite ja rüütlite aega. Külastajal oli võimalus näha rohkem kui 130 ajaloolist relva ja turvist, mis andsid ainulaadse ülevaate Euroopa, India, Pärsia ja Jaapani käsirelvade arengust läbi pika ajaloo viikingiajast 18. sajandini. Lisaks relvadele ning turvistele ilmestasisid näitust mitmete Eesti tuntud kunstnike (Märt Bormeister, Nikolai Triik, Evald Okas jt) tööd, millel oli kujutatud tähtsaid ajaloolisi lahinguid või lahingustseene.

Näitusesaalis aitas külastajal orienteeruda põrandale laotatud erivärvilised vaibad, millest igaüks oli seotud kindla ajastu või piirkonnaga. Näituse eesmärk oli näidata, et relv pole alati olnud vaid lihtne sõjamehe tööriist, vaid ka käsitöö ja ühiskondliku staatuse sümbol.

Eraldi tegevused olid ka lastele. Koostöös muuseumi pedagoogiga koostasime lastele aaretekaardi, mille abil said pere pisemad iseseisvalt näitust avastada ja kogeda. Näituse lastenurk oli kujundatud kui muinasjutumets, kus sai katsuda mõõku ja kilpe ning selga proovida autentset soomusrüüd. Sügisperioodil oli põhirõhk kooligruppidel ning selle raames löime näituse tutvustamiseks eraldi haridusprogrammi. Peale selle toimusid näituse raames erinevaid loenguid (Ragnar Nurk, Erki Russow), mille abil proovisime siduda näituse temaatika kohaliku ajalooga.

Näitust külastas 11 518 inimest.

Näituse raames läbi viidud publikuprogrammid:

- 06.07, 13.07, 20.07, 27.07, 03.08, 10.08, 07.01 – eesti-, inglise- ja soomekeelsed giidituurid kuraatori ja näitusel eksponeeritud esemete omaniku Peter Mustoneni ning kuraatori Margo Samorokoviga;
- 15.–16.08 – lastelaager „Kuningad ja kannupoisid“, giidituurid näitusel ja Punases tornis ning viikingiteemaline õppepäev (Lili Välimäe, Loona Riin Kauge, Margo Samorokov);

- sügis 2023 – haridusprogrammid lasteaedadele ja koolidele (Lili Välimäe, Margo Samorokov).

2.4. Nukuteatrimuuseumi rändnäitus „Teatrinukkude võlumaailm“ Pärnu muuseumis 28.09.2023–07.01.2024

Tallinna vanalinnas asuv muuseum on koduks üle kaheksasajale teatrinukule. Rändnäitus on lühivorm püsiekspositsioonist ja tutvustas kõige enam levinud nukuliike – varjunukke, lauanukke, käpikukke, varrasnukke ja marionette –, mida esindasid näited Nukuteatri (tänapäevase Eesti noorsooteatri) kunagistest lavastustest. Enamik nukke olid originaalnukkude koopiad, mille valmistasid teatri nukumeistrid. Näitusel said nooremad ja vanemad huvilised kehastuda nukuteatrinäitlejaks.

Väljapaneku juurde loodi põnev haridusprogramm (muuseumitund ja varjunuku meisterdamise töötuba) ning toimus kohtumine teatrikunstnik Liina Undiga.

Näitust külastas 1641 inimest.

2.5. Näitus "Koidula kunstis" Koidula muuseumis 14.03.2023–31.11.2023 Kuraator: Piret Pedanik

Näitus esitles Eesti kunstnike – Leonhard Lapini, Adamson-Ericu, Evald Okase, Ernst Kollomi, Oskar Raunami, Karl Hermani, Karl Taela, Luulik Kokamägi, Leili Ruusini – eri aegadel ja tehnikates loodud maale ning graafikat. Enam kui kümme eksponeeritud teost oli vaid osa muuseumi kogus olevast kollektsioonist. Vanim esitletud kunstitöö oli Ants Laikmaa teos aastast 1924. Mitme teosega oli esindatud Evald Okas: 1943. aastal valminud Koidula portree ning maalid poetessist Kroonlinnas, Võrus Kreutzwaldiga pingil juttu ajamas ja Kreutzwaldile kirja kirjutamas. Näitusel olid samuti väljas Koidula poolt 1877. aastal Euroopast lähedastele kirjutatud kirjad. Näitus ootas külastajaid aasta lõpuni. Koidula sünnipäevakuul detsembris oli näitus üleval poetessi sünnikodus Väandras – seelses kultuurimajas.

Väljapanekut külastas 2885 inimest.

2.6. Näitus „Armsaim õekene“ Koidula muuseumi aiagaleriis 16.05–31.12.2023 Kuraator: Kristiina Vunk

Lydia Koidula ja tema õe Eugenia kirjavahetusel põhinev südamlük näitus. Õdede omavaheline kirjavahetus on vaid osa Koidula mahukast kirjavärandist (kokku 400 kirja). Loomult perekondlikud, igapäevaelu käsitlevad kirjad on ajastu mentaliteedi, olustiku ja Koidula isiksuse mõistmiseks-mõtestamiseks jätkuvalt kõnekad. Näituse raames toimusid ka kuraatorituurid: augustis muuseumi vabaõhulaval etendunud lavastuse „Koidulahing“ vaheaegadel ning 4. oktoobril teistele huvilistele.

Näitust külastas 3720 inimest.

2.7. Näitus „Koidula maa ja ilm“ Koidula pargis 21.06.2023–31.05.2024 Kuraator: Kristiina Vunk

Näitus tutvustas Koidula luulet temanimeselises pargis üleelusuurustel raamatutel. Läti, soome, ungari, saksa, rootsi, inglise, vene, itaalia, hispaania ja prantsuse keelde tõlgitud luuletused pärinevad poetessi erinevatest loomeperioodidest. Luuleridu täiendavates tekstid näitavad seoseid Koidula ja tõlkekeelte vahel. Näitus oli temanimeselise muuseumi pikendus ja oluline täiendus, tuues Emajõe Ööbiku kui inimese ja luuletaja linlastele ning linnakülalistele lähemale.

Näitus oli osa Koidula 180. sünniaastapäevale pühendatud teema-aastast „Koidula 180. Üks Eesti käsi ja süda“. Väljapanekut külastasid kohalikud ja linnakülalised, orienteeruvalt vähemalt 2000 inimest.

3. Muuseumitegevuse strateegiline eesmärk nr 3: huvi suurendamine muuseumi püsinäituste vastu: püsinäituste täiendamine ja värskendamine, sellega seotud atraktsioonide lisamine

3.1. Punane torn kui külastuskeskus aastal 2023

Punase torni ekspositsiooni täiendati 2023. aastal hoovigaleriis avatud tasuta stendinäitusega „Kirik, kõrts ja kapsamaa“. Näitus räägib sellest, milline oli majapidamine, mis oli inimese toidulaua ja mis seljas ning kuidas olid lood hügieeni ja vaba aja sisustamisega.

Endiselt on Punane torn väga atraktiivne just välituristidele, torni sisehoov on omakorda väga populaarne Pärnut läbivatele turismigruppidele. Seetõttu saab kõigi Punase torni eksponaatidega (maketid, ringpanoraamkino, näitused) tutvuda neljas keeles (eesti, inglise, vene ja soome).

Torn võttis peamiselt vastu üksikkülastajaid (81% torni külastajate arvust), kuid võõrustati ka laste- ning täiskasvanute grupe. Katsetati uusi külastusprogrammide formaate, nt koostöös Pärnu Private Tour OÜ-ga linnaruumi ning Punast torni haaravat kummitustuuri.

Torn oli kolmandat aastat koostööpartneriks MTÜ-le Pärnu Hansa Kultuurikoda, lavastades sel aastal muuhulgas hansapäevade avatenduse. Muuseumi meeskond andis Hansapäevade programmi panuse Punase torni tarbeks loodud keskaega tutvustavad kuuldemängudega ning laadaplatsil ja tornis korraldatud töötubadega.

Olulisim investeering oli torni sisehoovi ümbritsevate kaldu vajunud müüride renoveerimine ja toetamine ning Punase torni amortiseerunud puitvärava väljavahetamine torniga paremini sobivama sepivärava vastu.

3.2. Punase torni värava ja piirdeaia rekonstrueerimine

Pärnu linna vanima säilinud hoone Punase torni värava ja piirdeaia müüride renoveerimistööd toimusid septembrist novembrini 2023. Töid rahastasid Kultuuriministerium ja Pärnu linn (50%/50%), tööde tellija oli SA Pärnu Muuseum ning töid teostas juunis 2023 korraldatud lihthanke tulemusel Procula OÜ.

Septembris toimusid objektile demontaažtööd ja ettevalmistused kiviaia tugevdamiseks ning raudbetoonist vöö valamiseks. Oktoobris paigaldati lammutatud müüriosa asemele kohtkindlad postid, valati kiviaia stabiliseerimiseks ja tugevdamiseks betoonist toetused ning müüritistele raudbetoonist vöö kogu perimeetri ulatuses. Novembris toimusid müüride krohvimis- ja viimistlustööd, müüripealse katmine S-kujuliste katusekividega, lõpetati müüride toetusega seotud betoneerimistööd, paigaldati sepiväravad ning puidust varisein.

Töid teostati kokku 48 200 euro eest.

3.3. Koidula muuseumi tegevused 2023. aastal

„Koidula 180. Üks Eesti käsi ja süda“ programm

Pärnu muuseumi kumardus meie armastatud poetessile, isamaalaulikule ja Eesti rahvuskangelannale Lydia Koidulale oli aasta täis tõeliselt tähendusrikkaid sündmusi. Eesti ja Pärnu kultuuriloos nii märgilise naise elu ja looming inspireeris Pärnu muuseumi kollektiivi looma ja ellu viima kogu aastat täitvat ja tegevusi raamistavat programmi.

Aasta jooksul toimunud sündmused:

- Koidula etluskonkursid koolinoortele ja täiskasvanutele;
- Jannseni preemia ning Koidula-nimelise roosi aretamine ja istutamine;

- Koidula muuseumi ajutine näitus „Koidula kunstis“ (kuraator Piret Pedanik);
- Koidula muuseumi aiagalerii näitus „Armsaim õekene“ (kuraator Kristiina Vunk);
- linnaruumi ehk Koidula pargi näitus „Koidula maa ja ilm“ kümnes keeles (kuraator Kristiina Vunk);
- esimene üleriigiline koolinoorte kirjajutamis üleskutse "Kiri Koidulale!";
- Koidula koosoleng „Aeg annab arutust“ Pärnu Endla teatris: teaduskonverents ja sünnipäevapidu;
- originaallavastus „Koidulahing“: muuseumi tellimisel loodud ja muuseumi enda produtseeritud näitemäng, mis etendus Koidula muuseumi vabaõhulaval üheksa korda.

3.3.1. IX Üleriigiline Koidula etluskonkurss „Koidulaulik“ Veebruar ja märts 2023

Koidula muuseumi ja Eesti kirjanike muuseumide ühingu korraldatav üheksandat korda toimunud konkursi eesmärk on aktiveerida täiskasvanute luule- ja etlushuvi. Samuti arendada luule ettekandmise kunsti viljelemist ja anda oma oskuste esitlemiseks motiveeriv väljund traditsioonilise etluskonkursi näol. Konkursil kantakse ette üks Koidula luuletus ning üks vabalt valitud Eesti autori teos. Veebruaris ja märtsis toimunud eelvoorudes osales 46 luulesõpra üle Eesti. Pärnu Koidula muuseumi klassitoas toimunud finaalis osutus 14 esineja seas parimaks Tartust pärit Algis Astmäe. Žüriisse kuulusid luuletajad Doris Kareva ja Kaupo Meiel ning näitleja Katrin Nielsen.

3.3.2. Jannseni sünnipäevanädal (koostöös Pärnu Linnavalitsuse ja Pärnu Postimehega) 16.-21.05.2023

Johann Voldemar Jannseni 204. sünniaastapäeva puhul pühendas Koidula muuseum kogu nädala Postipapale, korraldades Jannseni ja tütre Lydia kunagises kodus rea kultuurisündmusi. 16. mail toimunud tseremoonial istutati ühiselt mulda värskelt aretatud Koidula-nimeline roos ja pärjati Jannseni preemia laureaati, kauaaegne ja pühendunud pedagoog Riina Mürsepp. Pidusündmust rikastasid muusika ja tantsuga Pärnu kammerkoor ning Pärnumaa kutsehariduskeskuse õpetajatest rahvatantsijad.

Tähtpäeval avati Pärnu muuseumi teaduri Kristiina Vungi loodud, Lydia ja ta õe Eugenie kirjadel põhinev näitus „Armsaim õekene“. Aiagaleriinäitus esitles Eesti kultuuriloolises arhiivis olevat mahukat 400 kirjaga pärandit. Väljapanek kandis endast perekondlikke ja igapäevaelu käsitlevaid mõttevahetusi ning tolleaegset mentaliteeti ja olustikku.

Päev hiljem pidas Pärnust pärit akadeemik Karl Pajusalu loengu teemal „Püsiv ja muutuv Pärnu keeles“, andes ülevaate Pärnu kandi keelekasutuse arengutest viimase 160 aasta jooksul. Jannsen kasutas oma kirjatöodes ja ajalehes Pärnumaa keelt, mõjutades seeläbi eesti kirjakeele kujunemist meile harjumuspäraseks.

Sünnipäevanädala lõpetas traditsiooniline Muuseumiöö ja aiahooaja esimene Lolla perepäev „Mis aias?“, kus jagus mängu, seiklust, tegevust ja vaatamist nii pisematele kui suurtele.

3.3.3. Koolinoorte vabariiklik luulekonkurss „Koidulauliku valgel“ (koos Koidula gümnaasiumi ja Pärnu linnavalitsusega) Detsember 2023

Koidula sünniaastapäeva eel toimus traditsiooniks saanud luulekonkursi koolinoorte võistlus, julgustamaks nooremat põlvkondagi huvituma luulest ja luulelugemisest. Konkursil kanti ette üks Koidula luuletus ning üks teos mulluste juubilaride (Venda Sõelsepp, Ilmi Kolla, Juhan Viiding, Artur Alliksaar jt) loomingust.

Pärnu eelvoorud toimusid kahes vanuseastmes 1. ja 4. detsembril, kus kokku osales 26 õpilast 11 koolist. 11. detsembril toimunud lõppvoorus osalesid noored üle Eesti. Parimateks hinnati Lisette Milpaki Kuressaare Hariduse koolist ja Morten Koske Saaremaa gümnaasiumist, kes võitis ka peaauphinna.

Üritust korraldasid Pärnu Koidula gümnaasium, Koidula muuseum ja Pärnu linnavalitsuse haridusosakond.

3.3.4. Pärnu kirjandusfestival Koidula muuseumis

Muuseum tegi taas koostööd Pärnu kirjandusfestivali korraldajatega ning kutsus festivalikülalisi Koidula pargist ehk festivalialalt ka Koidula muuseumi suveaeda, mis sobib suurepäraselt intiimseteks kohtumisteks ja tegevusteks. Nii korraldas muuseum vahvad vestlused kirjandusperedega. Sel korral kohtusime luuletaja Doris Kareva ja tütre Maria Lee Liivaku ning kirjaniku Leelo Tungla ja tütre Anna-Magdaleena Kangroga. Vestlusi viis läbi Pärnust pärit kirjanik Kadri Kõusaar. Kava haakus niisamuti Koidula 180. sünniaastapäeva programmiga: saime lähemalt uurida tänapäeva naiskirjanike loomingulist köögipoolt ja võrrelda seda Koidula ajaga.

3.3.5. Lolla perepäevad Koidula muuseumi aias Mai–juuli 2023

Lolla perepäevad pakkusid peredele võimalust veeta turvaliselt ja harivalt aega kaunis aias, saades teadmisi nii linnaloodusest kui kultuuriloost. Igal perepäeval oli vahva teema, mille ümber korraldasime tegevusi kogu perele.

Toimunud perepäevad:

- 20.05 – Muuseumiöö 2023 „Uudistajate päev“: erinevate meeltega taimede, lindude ja aia pisimutukate uurimine, meisterdamine, aiatööd ja mängud (Lili Välimäe);
- 11.06 – külas oli kirjanik ja illustraator Juhani Püttsepp. Lapsed proovisid illustraatoriametit (Maarja Padari-Kallit);
- 30.07 – „Teeme teatrit!“: suvelavastuse „Koidulahing“ avatud proov, teatriteemalised töötoad, nukuteater ja grimmi tegemine (Kristiina Vunk);
- 24.09 – „Lolla õunaussi perepäev“: sügise tervitamine vanade kommete järgi, õunamahlategu, komposti tegemine, vana aja mängud (Elmar Trink).

Perepäevi külastas 400 inimest.

3.3.6. Koidula muuseumi püsiekspositsiooni ekraanidele silmusvõimendite lisamine ning soome- ja venekeelsete tõlgete lisamine

Pärast Koidula muuseumi täielikku renoveerimist 2020. aastal avati püsiekspositsioon eesti ja inglise keeles. Väliskülaliste osakaal külastuste koguarvust on aastatega kasvanud. Mullu, Koidula 180. sünniaastapäeval tõusis see 25 protsenti, enim just tänu Soomest, kuid ka Lätist ja Leedust ning Ukrainast tulnud külalistele. 2023. aasta kevadel paigaldati pärnaka Jüri Jaansoniga eestvõttel ekspositsiooni audiogiididele silmusvõimendid, et parendada vaegkuuljate muuseumikogemust. Samuti tõlgiti ekspositsiooni tekstid ja audiofailid soome ning vene keelde ning J. V. Jannseni ning L. Koidula elu ja tegevusega saab nüüdsest tutvuda neljas keeles.

3.3.7. Suvelavastus „Koidulahing“ Koidula muuseumi vabaõhulaval

Lydia Koidula 180. sünniaastapäeval valmis ning jõudis Pärnus Koidula muuseumi aias publiku ette Pärnu muuseumi produtseeritud ja Gerda Kordemetsa kirjutatud ning lavastatud näitemäng "Koidulahing". Etendused toimusid augustis kümnel korral Koidula muuseumi vabaõhulaval, detsembris kahel korral ka Väandra kultuurimajas.

Näitemäng rääkis kirjaniku ja tema teoste tegelaste vahelistest keerulistest suhetest ja hirmust unustamise ees, olles ühtaegu maagiline, koomiline ja veidi ka nukker sissevaade Koidula spekulatiivsesse mõttemaailma. Tükis kasutati ka Koidula imeilusaid viisistatud luuletusi, nii olemasolevaid laule („Õöbik“, „Eesti muld ja Eesti süda“) kui loodud neist ka ootamatuid lahendusi (nt Kukekese räpp).

Etenduse rahvariide-, ärkamisaja- ja ajastumotiivide temaatika oli kantud muuseumi aeda: muuseumi kollektiiv pakkus külalistele Jannsenite ürdiaia teed, kuraatorituure näitusel „Armsaim õekene!“ ja võimalust külastada Emajõe Ööbiku lapseõlvkodu, kus nüüd tegutseb temanimeline majamuuseum.

Etenduse loomise eesmärk oli väärtustada meie ikoonilist kultuuripärandit – äratada ja värskendada eestlaste identiteeti nii suurel määral mõjutanud inimese loomingut ning eesti keele ja meele olulisust, luues sellele uusi tähenduskihte.

Tegelasteks kehastusid näitlejad Laine Mägi, Jüri Vlassov, Märten Männiste, Kersti Tombak, Elmar Trink ja Kaidi Soosaar. Muusikalise kujunduse löid Märten Männiste ja Kaidi Soosaar.

Lavastust käis vaatamas enam kui 2000 külalist.

Vabaõhulaval etendati etendust 9 korral ja lisaks detsembris Väandras anti kaks etendust.

3.3.8. Kontserdid ja etendused Koidula muuseumi vabaõhulaval

2023. aasta suvel renditi Koidula muuseumi vabaõhulava 15 kontserdik ja 6 etenduseks. Muuseum võõrustas näitetruppe ja muusikuid üle terve Eesti: „Agulihärrad“ (teater Kilk), „Kihnu Jenka“ ja „Metsas ei kuule su karjumist keegi“ (Vana Baskini teater), Liisi Koikson ja Joel Rimmel, Pärnu Harmonica festival, Naised Köögis ja paljud teised.

Aiaala renditulu oli 5810 eurot.

4. Muuseumitegevuse strateegiline eesmärk nr 4: haridussüsteemi ja elukestvat õpet toetava õpikeskkonna loomine

2023. aastal oli Pärnu muuseumi kolme filiaali näitusekülastajate ja haridusprogrammides osalejate arv kokku 38 024 inimest:

- Aidahoones – 19 061;
- Koidula muuseumis – 9753;
- Punases tornis – 9210.

Kolme filiaali peale kokku osales muuseumi harivates programmides (külastusprogrammid, loengud, konverentsid jmt) 5618 last ning 2701 täiskasvanut. Koostöös Pärnu linnavalitsusega teostati Pärnu linna kooliõpilastele 101 muuseumitundi 2721 õpilasele.

Välituristide osakaal Pärnu muuseumi filiaalides oli 2023. aastal keskmiselt 41%.

2023. aastal kaardistati ja kirjeldati kõigis kolmes muuseumi filiaalis ligipääsetavuse hetkeseis ning alustati selle parendamist. Näiteks lisandus Koidula muuseumi hoonele silmusvõimendi ning püsiekspositsiooni puutetundlikele ekraanidele vene ja soome keel.

Muuseum korraldas 23 loengut-ettekannet.

4.1. Loengusarja „Aja jälgedel“ raames toimus aasta jooksul 5 loengut:

- 23.02 – Eesti Vabariik 105 raames: Ago Pajuri loeng „Iseseisev Eesti riik: ideest teostumiseni“;
- 06.04 – Mati Mandeli loeng „Hirmus-Ants: kes ta tegelikult oli?": ülevaade Pärnumaal tegutsenud legendaarsest metsavennast Hirmus Antsust;
- 23.05 – Tõnno Jonuksi loeng „Eesti muinasusundid“;
- 26.10 – Ragnar Nurga loeng „Rootsiaegne Pärnu: bastionid ja ideaallinn“;
- 30.11 – Erki Russow loeng „Sinna ja tagasi: palverännakute ainelised jäljed keskaegsel Liivimaal“.

4.2. Näituse „PALJU ÕNNE!?“ vältel toimus 5 teemakohast loengut:

- 16.03 – Anna Rinaldo loeng „Menu, õnnejuhus ja isiklik ponnistus. Eneseabi- ja eneseareng esimese iseseisvuse perioodil“;

- 13.04 – Dr Aleksandra Šilova loeng „(Enda) Õnne otsingutel. Mõtte-emotsiooni-õnne seos“;
- 27.04 – Tiina Jõgeda loeng „Õnne valemid teoorias ja praktikas“;
- 04.05 – Piret Karro loeng „Naiste õnn Eesti ühiskonnas“;
- 11.05 – Eik Hermanni loeng „Miks olla õnnelik, kui võiksid olla huvitav?“.

4.3. Kirjanduslikud kohtumised Koidula muuseumis

Kord kuus toimus Koidula muuseumi klassitoas kirjanduskohtumine Eesti kirjanikuga. Salvestatud kohtumisõhtud on järele vaadatavad ja kuulatavad ajalehe Pärnu Postimees veebis. Kirjandusõhtuid külastas kohapeal üle 300 inimese.

Aasta jooksul toimus 7 kirjandusõhtut:

- 30.01 – Jüri Talvet (Eesti kirjanduse päev);
- 15.02 – Jüri Viikberg;
- 14.03 – Kreet Rosin-Pindmaa (emakeelepäev);
- 12.04 – Kätlin Kaldmaa;
- 16.05 – Karl Pajusalu;
- 13.09 – Kadri Kõusaar;
- 16.11 – Villu Kangur.

4.4. Koidula koosoleng „Aeg annab arutust“ Pärnu Endla teatris

Koidula 180. sünniaastapäev sai kauni lõpu 12. detsembril Pärnu Endla teatris toimunud koosolenguga „Aeg annab arutust“. Muusikalis-lavastuslikul kirjanduskonverentsil kõnelesid keele- ja kirjandusteadlased Rein Veidemann, Karl Pajusalu, Tiit Hennoste, Roosmari Kurvits, Sirje Olesk, Kanni Labi ja Maarja Vaino. Ettekannete vahel said sõna Endla teatri stuudio noored näitlejad, kes kandsid ette katkendeid sügisel ellu kutsutud koolinoorte kirjajututamis üleskutse „Kiri Koidulale!“ kirjades. Pidupäeval tänati 78 koolinoort ja nende juhendajaid ning jagati koos kaasteeliste (Pärnu Postimees, Pärnu linnavalitsus, Endla teater, Pärnu keskraamatukogu, Pärnumaa omavalitsuste liit, noorte- ja innovatsioonikeskus HUUB) tänukirjad ja preemiad. Teatri küünigaleriis avati kirjades ka näitus. Päeva rikastasid juubeliaastaks loodud näitemängu „Koidulahing“ näitlejad ja muusikud Laine Mägi, Märten Männiste, Kaidi Soosaar ja Elmar Trink, kandes ette lavastuse stseeni ja kostitades kohalolijaid Koidula sõnadele loodud muusikaga. Toimus ka Eesti Kirjandusmuuseumi, Kreutzwaldi ja Koidula muuseumide ühise ettevõtmisena valminud raamatu „Fr. R. Kreutzwaldi ja L. Koidula kirjavahetus 1867-1873“ kordustrüki esitlus.

Koosolengul osales ligi 300 inimest, kelle seas muuseumi väärikate grupp ning Koidula gümnaasiumi gümnaasistid.

4.5. 2023. aastal andsime välja alljärgnevad trükised:

Raamatu "Koidula – Emajõe ööbik ja Eestimaa tütar" inglise-, soome- ja venekeelsed versioonid

Pärnu muuseumi tellimisel koostas Sirje Olesk 2020. aastal uue Koidula lühimonograafia „Koidula – Emajõe ööbik ja Eestimaa tütar“, mis on Koidula muuseumis kujunenud üheks enim kaasa ostetud meeneks. 2021. aastal tellisime tõlkeid vene, inglise ja soome keelde. Mullu, Lydia Koidula 180. sünnipäevaks jõudsid kolmes uues keeles raamatud trükki ja muuseumisse:

- inglise keeles – „Koidula – the Nightingale of the Emajõgi River and the daughter of Estonia“;
- soome keeles – „Koidula – Emajoen satakieli ja Viron tytär“;
- vene keeles – „Койдула – соловей с берегов Эмайыги и дочь Эстонии“.

4.6. Kirjajututamis üleskutse „Kiri Koidulale“ koolinoortele

Lydia oli märgiline naine eesti kultuuriloos – tõeline suunamudija omas ajas, kes väljendas mõtteid ja tundeid kirja teel. Poetessi sünniaastapäeval kutsus Pärnu muuseum koolinoori kirjutama Koidulale kirja: nii elektrooniliselt kui käsikirjaliselt. Ridades soovisime teada, mida oleks Lydial kui luuletajal, jutukirjutajal, ajakirjanikul, näitekirjanikul, teatri loojal, rahvusliku identiteedi kujundajal põnev teada tänapäevanoorte aja

kohta. Novembriks jõudis muuseumi postkasti 78 kirja, kus noored kirjutasid endast, oma perest ja sõpradest, argielust või haridusest või ühiskonnast ja poliitikast või loodusest ja keskkonnast või muust.

Noori ja nende juhendajaid tänati 12. detsembril Pärnu Endla teatris toimunud Koidula koosolengul „Aeg annab arutust“. Samuti esitleti kirju teatri küünigaleriis. 2024. aasta alguses avati kirjadest näitus suuremas mahus Koidula muuseumi ajutiste näituste saalis.

4.7. Õpitoad „Väärikalt pärandatud lood“

Väärikatele suunatud tegevusi oli 9:

- 27.01 – 2022. aastat kokkuvõttev mälu treening (Kristiina Vunk, Piret Pedanik);
- 17.02 – giidituur näitusel „Palju õnne!“ (Aleksandra Ehte);
- 17.03 – fotode hoiustamine, pakendamine ja kirjeldamine (Indrek Aija);
- 21.04 – Vabadussõja mitu palet: eluolu, meditsiiniabi (Eesti Tervisemuuseumi teadur-kuraator Anna Rinaldo);
- 19.05 – Pärnu ja kuurort (Tiit Kask);
- 15.09 – Palmse mõisa külastus;
- 27.10 – õdede lugu „Eugenie ja Lydia“ (Kristiina Vunk);
- 24.11 – näitus ajaloolistest relvadest ja turvistest „Kings and Guards“ (Margo Samorokov);
- 12.12 – Koidula teaduskonverents "Aeg annab arutust" Pärnu Endla Teatris.

5. Muuseumitegevuse strateegiline eesmärk nr 5: kultuuripärandi vahendamine üldsusele avalike ürituste kaudu

Lisaks eelpool märgitule panustas muuseum Pärnu linna kultuuriruumi rikastamise järgnevalt:

- Eesti Vabariigi 105. aastapäeva tähistas muuseum suurejooneliselt, haarates päeva korraldamises initsiatiivi. Muuseumi eestvõttel toimus Iseseisvuse väljakul 23. veebruari õhtul koos Pärnu linna koorilauljate ja Kaunimate Aastate Vennaskonnaga üritus „Jää vabaks Eesti“. Sündmusel osales paar tuhat inimest. Muuseumi fuajees oli avatud Jürvetsoni trükikoda, kus toimus iseseisvusmanifestide trükkimine, milles sai panna käed külge iga huviline. Pere pisematele toimus muuseumitund „Oleme eestlased ja otsime oma juuri“, Koidula muuseumis see-eest jutustati Eesti hümni ja lipu lugu;
- muuseumi kanda oli ka Pärnu Päeva ehk linna sünnipäeva tähistamine, mille raames toimusid Pärnu ajalugu tutvustav giidikoolitus Pärnu ja Tallinna giididele, Pärnu ajaloo teemaline mälumäng, trükiste „Elavad vanalinnad: Pärnu“ ja „Pärnu. Eesti suvepealinn“ esitlusloengud ning Mati Mandeli loeng kohalikest metsavendadest;
- muuseumi kollektiiv oli kaasatud ja toeks üritustel „Brackmanni pärand“ ja „Tere, Pärnu suvi!“ ning panustaja ja sisutoetaja Pärnu hansapäevade programmi loomises;
- muuseumi initsiatiivil loodi kevadel niiöelda „kuldne ring“ ehk ristsoodustus Pernova Loodusmaja ja MTÜ Maarja-Magdaleena Gildiga (alates novembrist Uue kunsti muuseumiga), mis suunab teadmishimulisi linna külalisi järgmistesse külastuskohtadesse. Samalaadset koostööd tehti juba mitmendat aastat Pärnu muusikafestivaliga;
- MTÜ Destination Pärnu liikmena aitas muuseum aktiivselt mõtestada sihtkoha turundus- ja arendustegevusi ning leidmist. Koguti statistikat sihtkoha külastajate kohta, osaleti temaatilistel seminaridel ja ümarlaudadel, otsiti koostöös teiste ettevõtjatega kultuuri ja turismi kokkupuutepunktide, oldi ühisürituste korraldusmeeskondades;
- muuseum on osa muuseumiturundajate võrgustikust ning 2023. aasta kevadel lansseeritud Muuseumikaardi oluline partner. 2023. aasta lõpus alustati koostöös Eesti muuseumiühingu ja Muinsuskaitseametiga Eesti muuseumide aastaahindade korraldamist Pärnus (2.02.2024);
- muuseumi töötajate abil avati rannapiirkonnas näitus Pärnu kuurorti 185. aastapäevaks;

- populariseerimaks kohalikku ajalugu ja vastutamaks faktitäpsuse eest, koolitas Pärnu muuseum linna giide ja õpetajaid, pakkudes võimalust osaleda muuseumi loengusarjades tasuta. Kevadel korraldati lisaks põhjalik giidikoolitus, kuhu kutsuti ning tuli giide ka mujalt Eestist.

6. Sihtasutuse põhilised majandusnäitajad ja tegevuse juhtimine

Kultuuriministeeriumi tegevustoetus SA Pärnu Muuseumile oli 2023. aastal kokku 954 529 eurot:

- muuseumi tegevustoetus – 479 056 eurot;
- Riigi Kinnisvarale hoonete haldamiseks – 475 473 eurot.

Lisaks kaks projekti:

- kultuuriministeeriumi remondifond – 27 500 eurot Punase torni värava ja piirdeaia remondiks;
- kultuuriministeeriumi kaudu Riigikogu täiendav toetus – 9000 eurot Pärnu Koidula muuseumi ligipääsetavuse parendamiseks.

Muuseumi tegevustoetus **Pärnu linnavalitsuselt** oli 36 270 eurot:

- Punase torni haldamine – 18 500 eurot;
- tegevuskulude ja ürituste teostamise kate – 13 300 eurot;
- asutaja kohustused – 4470 eurot.

Eraldi taotlesime Pärnu linnavalitsuselt:

- sihtfinantseerimine investeringutest – 27 500 eurot Punase torni värava ja piirdeaia remont;
- linnaürituse EV 105 „Jää vabaks“ teostamine – 8333 eurot;
- kultuuriprojektide voorust suvenäituse „Kings and Guards“ loomine – 5000 eurot;
- linna lisaelarvest Koidula 180. sünniaastapäevale pühendatud konverentsi „Aeg annab arutust“ korraldamine – 8000 eurot;

2500 eurot pälvis muuseum tunnustuseks Pärnu linna 2023. aasta kultuuripreemia Koidula juubeliaasta teostamise eest.

Muinsuskaitseametilt:

- sihtfinantseering – 8770 eurot Pärnu muuseumi aidahoone keskaegse jõevärava konserveerimine;
- Eesti muuseumide aastaauhindade konverentsi ja auhinnagala korraldamine – 32 083 eurot.

Eesti kultuurkapitalilt saadi erinevate näituste ja sündmuste teostamiseks projektitoetust 33 401 eurot.

Tartu ülikool / Erasmus+ projekti „Mindtour“ 1500 euroga loodi toetavaid turismiteenuseid vaimupuudega inimestele.

2023. aastal teenis muuseum omatulu 253 942 eurot (2022. aastal 150 197 eurot).

2023. aasta lõpus töötas sihtasutuses 20 põhikohaga töötajat (2022. aastal 21 põhikohaga töötajat).

Mõned 2023. aasta suhtarvud:

Finantssuhtarvud	2023	2022	2021
Maksevalmiduskordaja	1,96	1,46	1,35
Lühiajaliste kohustiste katekordaja	2,42	1,81	1,66
Võlakordaja	0,15	0,1	0,1
Netovara määär	0,85	0,9	0,9

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	343 553	152 230	2
Nõuded ja ettemaksud	81 714	36 461	3,4
Kokku käibevarad	425 267	188 691	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	774 006	817 513	5
Kokku põhivarad	774 006	817 513	
Kokku varad	1 199 273	1 006 204	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	104 171	88 662	4,7,8
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	71 249	15 586	9
Kokku lühiajalised kohustised	175 420	104 248	
Kokku kohustised	175 420	104 248	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	253 961	253 961	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	647 995	696 477	
Aruandeaasta tulem	121 897	-48 482	
Kokku netovara	1 023 853	901 956	
Kokku kohustised ja netovara	1 199 273	1 006 204	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	1 112 846	967 375	9,10
Tulu ettevõtlusest	253 942	150 197	11
Kokku tulud	1 366 788	1 117 572	
Kulud			
Mitmesugused tegevuskulud	-628 892	-608 526	12
Tööjõukulud	-543 034	-487 998	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-91 707	-70 014	5
Kokku kulud	-1 263 633	-1 166 538	
Põhitegevuse tulem	103 155	-48 966	
Intressitulud	18 742	484	14
Aruandeaasta tulem	121 897	-48 482	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	103 155	-48 966	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	91 707	70 014	5
Muud korrigeerimised	-48 200	-16 648	9,10
Kokku korrigeerimised	43 507	53 366	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-33 500	-2 420	3,4
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	59 062	13 412	4,7,8
Kokku rahavood põhitegevusest	172 224	15 392	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-48 200	-8 324	5
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	60 310	0	9
Laekunud intressid	6 989	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	19 099	-8 324	
Kokku rahavood	191 323	7 068	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	152 230	145 162	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	191 323	7 068	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	343 553	152 230	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	253 961	696 477	950 438
Aruandeaasta tulem		-48 482	-48 482
31.12.2022	253 961	647 995	901 956
Aruandeaasta tulem		121 897	121 897
31.12.2023	253 961	769 892	1 023 853

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutus Pärnu Muuseum periood 01.01.2023 - 31.12.2023.a raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Raamatupidamise Toimikonna juhendites kirjeldatud Eesti Finantsaruandluse standardiga ning avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendiga. Sihtasutus Pärnu Muuseum kasutab Eesti Vabariigi Raamatupidamise seaduse lisas toodud bilansiskeemi ja tulemiarunde koostamisel Raamatupidamise Toimikonna juhendis number 14 toodud tulemiarunde skeemi. Sihtasutuse arvestus- ja esitusvaluutaks on euro.

Raha

Raha ja selle ekvivalendina kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja Riigikassa arvelduskontode jääke. Rahavoogude aruandes on rahavoog äritegevusest kajastatud kaudsel meetodil.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjatelt laekumata arved kajastatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

2023. aastal tõsteti põhivara maksumuse piirmäär 5000 eurolt 10000 euroni. Varad soetusmaksumusega alla 10000 euro kanti kuludesse. Materiaalne põhivara on vara, mille kasutusiga on pikem kui üks aasta ja mille maksumus ületab 10000 eurot. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest otsestest kasutuselevõtmist võimaldavatest

väljaminekutest. Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile ei lisata põhivara soetusmaksumusele tagastamisele mittekuuluvat käibemaksu, käibemaks kantakse aruandeperioodi kuludesse. Vara, mille maksumus ei ületa 10000 eurot, loetakse väheolulise maksumusega varaks ja kantakse soetamisel kuludesse.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel).

Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes. Juhul kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele juhul, kui see vastab materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha isegi juhul, kui see ei olnud eelnevalt eraldi komponendina arvel. Juhul kui asendatava komponendi algne soetusmaksumus (ja sellest tulenevalt tänane bilansiline jääkmaksumus) ei ole teada, siis seda hinnatakse, lähtudes antud komponendi tänasest soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumi.

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum. Kulumit arvestatakse lineaarselt lähtudes vara kasulikust tööeast.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 10000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	20 aastat
Masinad ja seadmed	5-10 aastat
Muu materiaalne põhivara	5-20 aastat

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse rendilepinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõik ülejäänud rendilepingud on kajastatud kasutusrendina.

Kapitalirendi kohustist vähendatakse põhiosa tagasimaksetega, intressikulu kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Kasutusrendimaksud kajastatakse kasumiaruandes rentnikuna kuluna ja rendileandjana tuluna tekkepõhiselt rendiperioodi jooksul.

Finantskohustised

Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ning muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi. Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustise eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustisega otseselt seotud tehingukulutusi. Finantskohustised kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Annetused ja toetused

Tegevustoetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest, kajastatakse raha laekumisel tulemiaruanne tuluna.

Sihtfinantseerimist kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvele võtmise kuupäeval. Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk.

Sihtfinantseerimine tegevuskulude katteks kajastatakse lähtuvalt tulude-kulude vastavuse printsiibist. Selliseid laekunud sihtfinantseerimise summasid, millele vastavad kulud tekivad järgmisel perioodil, näidatakse bilansi real „Võlad ja ettemaksud“.

Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks kajastatakse tuluna selles perioodis, millal sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis põhivarana arvele.

Tulud

Tulusid kajastatakse raamatupidamises siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud müüjalt üle ostjale ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Intrassitasud kajastatakse raamatupidamises laekumisel pangakontole.

Kulud

Tegevuskuludena kajastatakse sihtasutuse tegevusega seotud kulusid. Kuludesse kantakse kõik aruandeperioodil tehtud kulud, sealhulgas perioodilised kulud.

Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsibi alusel. Kulude kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist.

Kulusid kajastatakse samal perioodil kui nendega seotud tulusid.

Sihtasutuse tegevuskulude on jaotatud tööjõukuludeks, majanduskuludeks, põhivara kulumiks ja muudeks kuludeks.

Seotud osapooled

SA Pärnu Muuseum aastaaruandes on loetud seotud osapoolteks:

- juhatuse liige ja nõukogu liikmed
- eelpool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted ja organisatsioonid

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha kassas	511	155
Arvelduskontol riigikassas	343 042	152 075
Kokku raha	343 553	152 230

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	50 477	50 477	
Ostjatelt laekumata arved	50 477	50 477	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	19 000	19 000	4
Muud nõuded	12 237	12 237	
Intressinõuded	12 237	12 237	
Kokku nõuded ja ettemaksed	81 714	81 714	
	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	2 417	2 417	
Ostjatelt laekumata arved	2 417	2 417	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	26 057	26 057	4
Muud nõuded	484	484	
Intressinõuded	484	484	
Saamata sihtfinantseerimine	7 503	7 503	9
Kokku nõuded ja ettemaksed	36 461	36 461	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		195		217
Käibemaks		1 033	8 328	
Üksikisiku tulumaks		10 786		8 075
Sotsiaalmaks		18 728		14 730
Kohustuslik kogumispension		918		690
Töötuskindlustusmaksed		1 056		864
Ettemaksukonto jääk	19 000		17 729	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	19 000	32 716	26 057	24 576

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

							Kokku
	Maa	Ehitised	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2021							
Soetusmaksumus	13 990	716 673	352 896		25 918	25 918	1 109 477
Akumuleeritud kulum		-68 405	-161 869				-230 274
Jääkmaksumus	13 990	648 268	191 027		25 918	25 918	879 203
Ostud ja parendused		8 324					8 324
Amortisatsioonikulu		-38 239	-31 775				-70 014
Ümberliigitamised		25 918			-25 918	-25 918	
Ümberliigitamised ettemaksetest		8 324			-8 324	-8 324	
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest		17 594			-17 594	-17 594	
31.12.2022							
Soetusmaksumus	13 990	750 915	352 896	0	0	0	1 117 801
Akumuleeritud kulum		-106 644	-193 644	0	0	0	-300 288
Jääkmaksumus	13 990	644 271	159 252	0	0	0	817 513
Ostud ja parendused						48 200	48 200
Amortisatsioonikulu		-39 575	-29 555				-69 130
Muud muutused		-5 351	-17 226				-22 577
31.12.2023							
Soetusmaksumus	13 990	743 225	331 491			48 200	1 136 906
Akumuleeritud kulum		-143 880	-219 020				-362 900
Jääkmaksumus	13 990	599 345	112 471			48 200	774 006

Lõpetamata ehitisena summas 48 200 EUR on kajastatud 2023.aastal saadud sihtotstarbelise toetuse arvelt tehtud kulud Punase torni aia ja ümbritsevate rajatiste remondiks vastavalt Kultuuriministeeriumilt 27 500 EUR ja Pärnu Linnavalitsuselt 20 700 EUR.

Seoses põhivara maksumuse piirmäära tõstmisega 5 000 EUR-lt 10 000 EUR-le hinnati põhivara ümber väikevaraks soetusmaksumuses 29 095 EUR.

Lisa 6 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2023	2022

Kasutusrendikulu	145 951	147 425
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2023	31.12.2022
12 kuu jooksul	148 569	146 824
1-5 aasta jooksul	147 745	159 796

Lisas on kajastatud muuseumi hoonete ja müügisüsteemi tarkvara rendikulu.

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	38 319	38 319	
Võlad töövõtjatele	33 136	33 136	8
Maksuvõlad	32 716	32 716	4
Kokku võlad ja ettemaksed	104 171	104 171	
	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	39 824	39 824	
Võlad töövõtjatele	24 262	24 262	8
Maksuvõlad	24 576	24 576	4
Kokku võlad ja ettemaksed	88 662	88 662	

Lisa 8 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Töötasude kohustis	1 010	923
Puhkusetasude kohustis	32 017	23 270
Võlad majanduskulude eest	109	69
Kokku võlad töövõtjatele	33 136	24 262

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
Kultuuriministeeriumilt		16 648			16 648		
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks		16 648			16 648		
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeeriumilt		6 348	10 000	-6 348	17 503	7 503	
Pärnu LV-lt			35 100		35 100		
Eesti Kultuurkapitalilt		2 540	17 505	-500	17 945		1 600
artu Ülikoolilt Erasmus Projekt		7 038	7 188		240		13 986
Rahvusarhiiv		592	8 282	-2 482	6 392		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		16 518	78 075	-9 330	77 180	7 503	15 586
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused		33 166	78 075	-9 330	93 828	7 503	15 586
	31.12.2022		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
Kultuuriministeeriumilt			35 810		27 500		8 310
Pärnu LV-lt			24 500		20 700		3 800
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks			60 310		48 200		12 110
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Kultuuriministeeriumilt	7 503		66 957		9 460		49 994
Pärnu LV-lt			51 770		51 770		
Eesti Kultuurkapitalilt		1 600	40 946		33 401		9 145
Tartu Ülikoolilt Erasmus		13 986	1 500		15 486		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	7 503	15 586	161 173		110 117		59 139
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	7 503	15 586	221 483		158 317		71 249

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2023	2022
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	110 117	77 180
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	48 200	16 648
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	1 004 523	873 547
Toetuse tagasimaksekohustus (miinusega)	-49 994	0
Kokku annetused ja toetused	1 112 846	967 375
sh eraldi riigieelarvest	991 489	907 698
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	72 470	35 100
Muud toetajad	48 887	24 577

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2023	2022
Rahaline annetus	1 112 846	967 375
Kokku annetused ja toetused	1 112 846	967 375

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2023	2022
Piletitulu	165 387	90 359
Tulu meenete ja trükiste müügist	21 610	29 368
Ürituste korraldamine	66 945	30 470
Kokku tulu ettevõtlusest	253 942	150 197

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2023	2022
Üür ja rent	141 955	143 005
Energia	60 173	73 019
Elektrienergia	39 224	59 496
Soojusenergia	20 949	13 523
Veevarustusteenused	1 327	979
Mitmesugused bürookulud	17 281	28 126
Lähetuskulud	4 331	4 782
Koolituskulud	1 208	2 002
Riiklikud ja kohalikud maksud	198	418
Sõidukite kulud	0	227
Inventari kulud	6 736	3 952
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	8 388	4 177
Meditsiini ja hügieenikulud	129	872
Museaalidega seotud kulud	209	1 158
Näituste, ürituste korraldamise kulud	158 736	80 707
Muud kommunaalteenused ja kinnistu kulud	207 520	231 293
Materjalikulu	20 018	32 908
Muud	683	901
Kokku mitmesugused tegevuskulud	628 892	608 526

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	408 434	366 302
Sotsiaalmaksud	132 453	118 526
Erisoodustused	2 147	3 170
Kokku tööjõukulud	543 034	487 998
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	20	21

Lisa 14 Intressitulud

(eurodes)

	2023	2022
Intressitulu Riigikassa kontojäägilt	18 742	484
Kokku intressitulud	18 742	484

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2023	2022
Arvestatud tasu	57 391	45 803

Sihtasutus Pärnu Muuseum soodustatud isikute nimekiri:

Sihtasutuse juhatuse liige: Aet Maatee

Nõukogu liikmed: Meriin Piipuu, Meeli Pärna, Trivimi Velliste, Rainer Eidemiller

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 28.03.2022

Sihtasutus Pärnu Muuseum (registrikood: 90013147) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
AET MAATEE	Juhatuse liige	28.03.2024

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Pärnu Muuseum nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Pärnu Muuseum (sihtasutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2023 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas sihtasutuse likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärresistite tegemist või sisekontrolli eiramist;

- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks sihtasutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust sihtasutuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Krista Lehtsalu

Vandeaudiitori number 279

Osaühing Infora

Auditiorettevõtja tegevusloa number 51

Tallinna tn 19/21, Viljandi linn, Viljandi maakond, 71013

28.03.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Pärnu Muuseum (registrikood: 90013147) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KRISTA LEHTSALU	Vandeaudiitor	28.03.2024

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muuseumide tegevus	91021	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4433231
E-posti aadress	muuseum@pernau.ee
Veebilehe aadress	www.parnumuuseum.ee